

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

29. Quandonam constitutiones fundatoris sint tales, ut eas rejicere possit Episcopus, vel etiam si iis consentiat, eæ tamen non obligent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

alias in limine foundationis adicere, ut etiam onera ista perferantur ab Ecclesia, & ad eam transeant (cūm cuique donanti rem, etiam Ecclesie liberum sit adicere, quas vult conditiones & onera, c. verum & c. de apposit. condit.) dicendum est. Anchar. conf. 217. n. 3. Loffred. conf. 3. n. 23. apud Lott. nu. 43. Qualiter verò hæc immunitas suffragetur Colonis Ecclesie, quò minus teneantur solvere gabellas de parte fructuum illos contingente, & alia onera à dominis temporalibus imposita subire, vide apud eundem Lott. n. 45. & seq. fuse.

Queres 28. Quid veniat hic nomine legum beneficij, à quo ea concipienda, constituenda & approbanda?

1. Respondeo ad primum, intelligi constitutiones & ordinationes, juxta quas deinceps administrandum est beneficium?

2. Respondeo ad secundum, eas prout voluerit, constituendi & concipiendi facultatem esse, & relinqui penes fundatorem beneficij. Abb. in 6. significatum, de prob. in 5. plurimum liquidem voluntati fundatorum quoad has leges in limine foundationis constituendas deferunt jura. Butr. in c. cum dilectus, de consuetud. n. 44. Lott. l. 1. q. 32. n. 2. volueruntque eas quasi vim legis obtinere. Auth. de nuptiis. §. disponat. idque in favorem Ecclesiarum, ut alliciantur alii, & non retrahantur à foundationibus. l. in re mandata. c. mandasti. Anchar. conf. 29. n. 1.

3. Respondeo ad tertium: eas examinandi admittendi que auctoritatem esse penes Episcopum, seu habentem potestatem erigendi beneficium; hujus enim uti est examinare locum erectionis & dotis congruentiam, ita etiam futurum beneficij regimen. Calder. de jure pat. conf. ult. in 1. colum. Unde etiam quatenus hæc leges defleunt ab orbita juris, id totum pender ab auctoritate Episcopi. Butr. loc. cit. n. 10. Imol. in idem c. cum dilectus. n. 22. eaque propterea dicatur causa efficiens harum legum à Lamb. l. 1. p. 1. q. 9. n. 2. n. 69. Ita tamen, ut si Episcopus sine legitima causa deneger his legibus consentire, possit fundator recurrere ad superiorem qui eum cogat ad consentiendum; vel si contumax maneat, ipse superior consentiat. Felin. in 6. cum venerabilis. de except. Lamb. n. 112. Lott. n. 17.

Queres 29. Quando nam constitutiones fundatoris sint tales, ut eas rejicere possit Episcopus, vel etiam, si ea consentiat, ea tamen non obligent?

Respondeo primò: dum sunt impossibiles; impossibilium enim nulla est obligatio; impossibilibus autem æquiparantur primò, quæ nimiam difficultatem habent l. cum heres. ff. de stat. liber. secundò: quæ turpes sunt, seu contra bonos mores, Papinian. in l. filius. de condition. instir. Lott. cit. q. 32. n. 27. tertio: quæ sunt contra substantiam beneficij; qui enim contra substantiam beneficij leges meditatur, utique destruit, quod agit; cūm iis politis subjectum corrumpatur, l. cum precario. ff. de precario quartò: quæ sunt contra perpetuam legum eas improbantium prohibitionem. Denique hæc leges, uti & quæ sunt contra substantiam beneficij, à juris consuetudine dicuntur derisionæ. in l. si stipul. 2. de verb. oblig. ratio horum omnium est, quia hæc leges, seu potius harum conditionum im-

pletio non est in cujusvis potestate J. C. in cit. l. filius. Cujac. ad quest. l. 16. Lott. n. 31.

Queres 30. Quæ leges seu conditiones censenda sint contra perpetuam legum eas improbantium prohibitionem?

1. Respondeo: non censi eo ipso à jure improbaras conditiones, quòd aliquid à jure prohibitum contineant, etsi enim simpliciter tantum à jure exorbitent, adhuc tamen ab Episcopo admittendæ sunt; neque ille tales admittendo quidquam contra jus moliri censetur; cūm id faciat ipsius juris permisso. Butr. in c. dilectus. n. 42. etiam res ipsas Ecclesiasticas servituti subjiendo. in c. hoc consultissimo. de rebus Ecclesie non alien. in 6. quia & in qualibet dispositione juris novi inductiva semper præserventur contrariæ fundatorum ordinationes, ut in Clem. quia contingit. de relig. domib. C. Eleutherius. 18. q. 2.

2. Respondeo secundò ex mente Rotæ apud Lott. cit. q. 32. n. 32. videri eas intelligi conditiones, quæ reflexe, & in individuum prohibentur apponi; ex mente verò Lott. loc. cit. n. 3. eas, quæ per prohibitionem perpetuam, quæ habet causam à jure perpetuo & immutabili (subintellige nimirum superiore v. g. naturali aut divino, quod à jure humano, immutabile est) reprobantur, ita ut hæc perpetuitas opponatur possibilitati ipsius juris, uti sumitur in materia prohibitionis nuptiarum apud Sauch. de matr. l. 4. d. 4. n. 8. Hinc tamen si pueris beneficia Ecclesiastica conferri jus prohibeat, tamen quia hæc prohibitio est variabilis, utpote à jure positivo humano dependens, & toleranda adhuc est lex fundatoris mandans puerum, imò infantem institui in beneficio; uti pro hoc binas Rotæ decis. citat Lott. n. 34. sic, licet neque Episcopus, neque ullus alius beneficiarius eligere sibi possit successorem, juxta c. Episcopo 8. q. 1. quia tamen hæc absoluta prohibitio non habet causam perpetuam à jure natura, nihil est, quin si in foundatione dispositum fuerit, ut Rector beneficij designet sibi successorem in eodem beneficio, hæc dispositio servanda erit, uti concludit Lamb. cit. q. 9. d. 3. nu. 18. Lott. nu. 38.

Queres 31. Num leges à fundatore in limine foundationis appositæ possint dein ex consensu Episcopi alterari, aut alia insuper apponi, etiam ab ipso fundatore?

Respondeo negativè: Gl. in c. cum dilectus. de consuetud. verbo. constitutum. Abb. n. 5. Imol. n. 22. Rota decis. 561. n. 2. p. 2. in Recent. Lott. cit. q. 32. n. 8. contra plures alios, quos citat Garc. p. 7. c. 1. n. 105. quorum plures volunt id posse Episcopum cum consensu patroni successoris fundatoris pro una alterave vice dispensando contra ordinationem fundatoris; saltem ubi id non fieret in præjudicium certa personæ, quæ deberet præsentari. Hinc beneficium semel constitutum in libertate non potest redigi in servitutem. Bald. in c. significavit. de testib. p. 1. nec magis gravari, quam fuerit gravatum in foundatione. Lott. n. 11. & seq. Contrarium tamen quoad hoc postremum tenet Azor. p. 2. l. 6. c. 26. q. 3. in fine, ubi ait; beneficio vacanti potest Episcopus aliquid onus imponere, ita ut ad quemcunque beneficium transeat, cum eo onere transeat; ait tamen